

Lastentarhaelämää-opastus kiinnittyy erityisesti oppimisen alueisiin *Kielten rikas maailma ja Tutkin ja toimin ympäristössäni*

Tehtävävinkkejä ennen vierailua

Mikä on museo? Kartoittakaa lasten ajatuksia ja aiempia kokemuksia museoista. Menetelmänä voi käyttää esimerkiksi piirtämistä, miellekarttojen tekemistä tai saduttamista. Mitä lapsille tulee mieleen sanasta museo? Yhdessä voidaan myös miettiä, mikä on taidemuseon ja kulttuurihistoriallisen museon ero. Millainen museo Lastentarhamuseo on? Mitä *lastentarha* sanan museo edessä tarkoittaa ja mitä se voisi kertoa juuri kyseisen museon toiminnasta?

Hyvä keino seurata ja havainnollistaa lapsillekin heidän oppimistaan, on teettää sama tehtävä museokäynnin jälkeen. Miten ajatukset ovat muuttuneet? Pitivätkö ennako-oletukset paikkaansa? Mitä uutta opittiin?

Tavoitteet: Orientoidutaan tulevaan vierailuun ja kontekstoidaan lapsille museo ympäristönä sekä sen merkitystä yhteiskunnallisella tasolla. Suunnataan lasten havaintoja ja tehdään oppiminen näkyväksi.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Monilukutaito

Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Kielten rikas maailma, Ilmaisun monet muodot, Minä ja meidän yhteisömme

Tutustutaan valokuviin. Ebeneser-säätiö on julkaissut yli 200 valokuvaa 1900-luvun alun lastentarhoista eri puolelta Suomea osoitteessa: www.flickr.com/photos/ebeneser

Valitkaa vanhoista lastentarhakuvista 2-3 kuvaa, joita tutkutte tarkemmin lasten kanssa. Pohtikaa yhdessä mitä kuvissa tapahtuu: ketä kuvassa on? Mitä kuvan henkilöt tekevät? Onko kuvassa leikkivälineitä, millaisia? Onko vastaavia leluja edelleen olemassa, ehkä omassa päiväkodissa tai vaikka isovanhemmilla? Minkälaisia ääniä kuvan tilanteesta voisi kuulua? Mistä tietää, että kuva on vanha? Minkä värisiä eri asiat voisivat olla, jos kuvan värittäisi? Oikeita tai väriä vastauksia ei kannata liikaa arvottaa – kysy lapsilta perusteluja heidän ajatuksilleen.

Vanhat kuvat saattavat tuntua lapsista ja aikuisista jäykiltä. Yli 100 vuotta sitten kuvia otettiin harvoin ja harkitusti. Vanhoja kuvia kannattaakin katsoa myös tämä ajatus mielessä ja miettiä, miksi juuri tästä tilanteesta on haluttu ottaa kuva.

Vinkki: Tarkastelkaa jo etukäteen kuvaa/kuvia myös Ebeneser-talon julkisivusta – se on edelleen samannäköinen, kuten tulette museoon saapuessanne huomaamaan! Seinässä lukee yhä ”Lasten hyväksi – Ebeneser – För barnens väl”. Ebeneser on alusta asti ollut lasten käyttöön suunniteltu ja rakennettu talo.

Vanhoista lastentarhavalokuvista intoutuneena lapset voivat myös itse valokuvata toimintaansa ja ympäristöään omassa päiväkodissaan – tämä voidaan toteuttaa myös museovierailun jälkeen. Lapsille voi esittää ohjaavaksi kysymykseksi valita kuvauskohde, jonka haluaisi talletettavan Lastentarhamuseoon kertomaan päiväkotien elämästä tässä ajassa. Jos haluaisi ottaa yhden kuvan päiväkotielämästä ja tallettaa sen tulevaisuuden ihmisille ihmeteltäväksi – mitä kuvassa olisi?

Tavoitteet: Orientoidutaan aiheeseen, jota museossa käsitellään.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Ajattelu ja oppiminen, Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Kielten rikas maailma, Minä ja meidän yhteisömme

Päiväkoti kuvataiteen keinoin. Lastentarhamuseo sijaitsee puutarhan ympäröimässä Ebeneser-talossa, joka on rakennettu aikoinaan erityisesti lapsia ajatellen. Millainen on teidän päiväkotinne? Voitte keskittyä joko rakennukseen ulkopuolelta tai esimerkiksi sen pohjapiirustukseen. Mistä materiaalista

päiväkoti on rakennettu? Minkä värinen se on? Montako ikkunaa siinä on? Mitä rakennuksen ympärillä on? Mitä kaikkea pihalta löytyy? Miten päiväkodin pihoineen voisi toteuttaa piirtämällä, maalaamalla, kollaasitekniikalla, yhteisteoksena...?

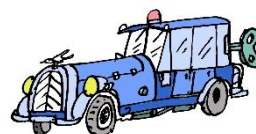
Jäljentäkää erilaisia pintoja paperille! Asettakaa paperi esimerkiksi seinää vasten ja värittäkää liidulla – seinän pintakuvio ilmestyy paperille! Mitä muita pintoja voisi jäljentää?

Tavoitteet: Tutustutaan tarkemmin omaan päiväkotiin fyysisenä rakennuksena. Ohjataan lasten havaintoja mm. erilaisten materiaalien tunnistamiseen.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Kielten rikas maailma, Ilmaisun monet muodot, Tutkin ja toimin ympäristössäni

Tehtävävinkkejä vierailun jälkeen

Päiväkodissa vanhempien aikaan. Ohjeistakaa lapsia kysymään omien vanhempiensa mahdollisista päiväkotikokemuksista. Vanhemmille voi antaa apukysymyksiä, joihin he voivat vastata: olitko lapsena päiväkodissa? Missä se oli? Millainen rakennus se oli? Mitä muistat leikkineesi siellä? Tärkeintä olisi saada vanhemmat kertomaan päiväkotimuistoistaan suoraan lapsilleen. Päiväkodissa lapset voivat jakaa kuulemiaan kertomuksia myös muille.

Tavoitteet: Vanhemmat jakavat muistitietoaan lapsilleen, millä on sukupolvia yhdistävä vaikutus. Lapsi oppii lisää omasta perheestään. Samalla luodaan linkki museon ja päiväkodin lisäksi myös kotiympäristöön.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Kielen rikas maailma, Minä ja meidän yhteisömme

Työkasvatusta. Lapset osallistuivat museovierailulla erilaisten työtehtävien tekemiseen.

Mitä työtehtäviä voisitte tehdä päiväkodissa? Kotileikkiastioita, palikoita ja legoja voi tiskata tiskiharjoilla, nuken- ja nallenvaatteita voi pestä käsin ja ripustaa kuivumaan (kesäaikaan myös ulkona), pikkuautoille järjestää autopesulan, lapset voivat osallistua pöytien kattamiseen ja niiden pyyhkimiseen... Entä huonekasvien kastelu ja niiden lehtien pyyhkiminen pölystä, leipominen ja ruuanlaitto, lehtien haravoiminen ja muut pihatyöt, puu- ja käsityöt, omien lokeroiden siivoaminen, sänkyjen petaaminen tai vaikkapa juhlien järjestäminen?

Tavoitteet: ”Työ kehittää suunnitelmallisuuden, tavoitteisuuden ja arvioinnin prosessien myötä oppimis- ja kouluvalmiuksia” ja ”tasoittaa erilaisista kodeista tulevien lasten kokemuseroja” (Härkönen: Pienten lasten työkasvatus, 1988).

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, Osallistuminen ja vaikuttaminen

Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Ilmaisun monet muodot, Minä ja meidän yhteisömme, Tutkin ja toimin ympäristössäni, Kasvan ja kehity

Vanhat esineet. Lapset tuovat kotoaan jonkun ”vanhan esineen”

ja niitä tutkitaan päiväkodilla yhdessä pienissä ryhmissä. Mitä esineellä on tehty? Mistä se on peräisin? Kenen esine on? Mistä materiaalista se on valmistettu? Mistä tietää, että esine on vanha? (Esineet voivat olla esimerkiksi vanhempien lapsuuden leluja, urheilukilpailujen palkintolusikka, kirja, vaate... Myös esineen ikä on suhteellista – lapsen näkökulmasta esimerkiksi hänen vauva-aikansa tutti voi olla vanha esine!)

Esineet heräävät eloon, kun niihin liittyy tarinan. Lapset voivat haastatella vanhempiaan ja kertoa esineestä, aikuinen kirjaa kertomuksen ylös ja lapset joko kuvaavat tai piirtämällä kuvittavat esineen. Kiinnittäkää tarinat ja kuvat seinille muidenkin tutkittaviksi!

Järjestäkää oma vanhojen esineiden näyttely. Muistelkaa, miten esineet olivat museossa esillä (esim. saman aihepiirin esineet yhdessä, kronologisessa järjestyksessä tai jollain ihan uudella tavalla esineet kiinnostavasti ryhmiteltynä). Millaisia näyttelytekstejä voisitte valmistaa? Pidetäänkö näyttelyn avajaiset?! Keitä kutsutaan

ja miten? Onko jotain ohjelmaa? Pitäisikö olla pääsylippuja? Suunnitelkaa yhdessä! Näyttelyn valmistaminen voidaan nähdä osaksi työkasvatusta, jota Lastentarhamuseossa ”pienien työtehtävien” muodossa esitellään.

Tavoitteet: Tutustutaan esineiden maailmaan ja opitaan tekemään tarkempia havaintoja niistä. Työskennellään yhdessä ja suunnitellaan näyttely ja avajaiset, jolloin yhteistyötaidot kehittyvät. Opetellaan sekä kertomaan omista ajatuksista että kuuntelemaan muiden ajatuksia.

Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet: Ajattelu ja oppiminen, Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, Monilukutaito, Osallistuminen ja vaikuttaminen

Oppimisen alueet / oppimiskokonaisuudet: Ilmaisun monet muodot, Kielen rikas maailma, Minä ja meidän yhteisömme, Tutkin ja toimin ympäristössäni